

EPKK infopäev - "Seakasvatuse andmete trendid ning nende kasutamine kvaliteetse sealiha tootmisel"

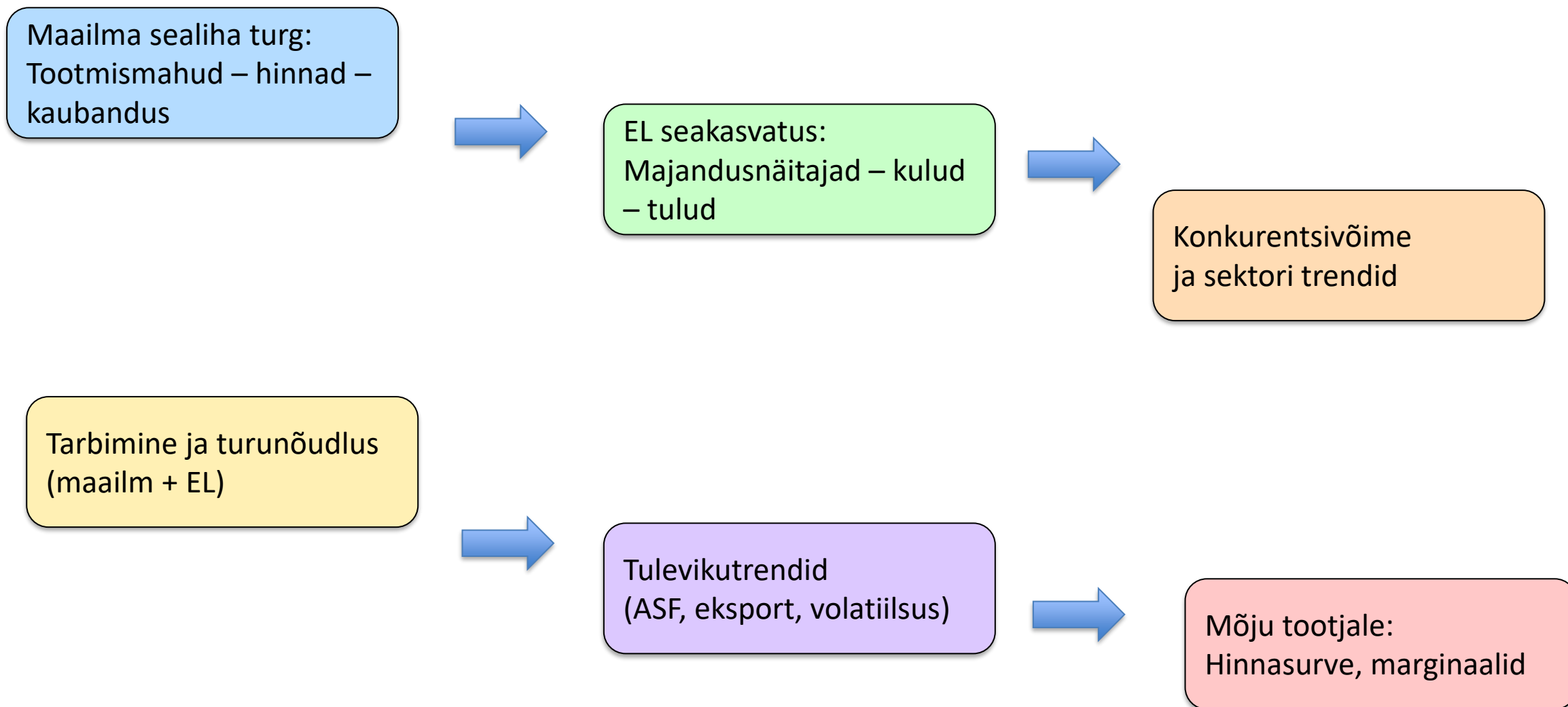
Ettevõtte majandusandmed ja andmepõhiste otsuste tegemine

Rando Värnik

Õppetooli juht, tennuriprofessor

Sissejuhatavad mõtted (1)

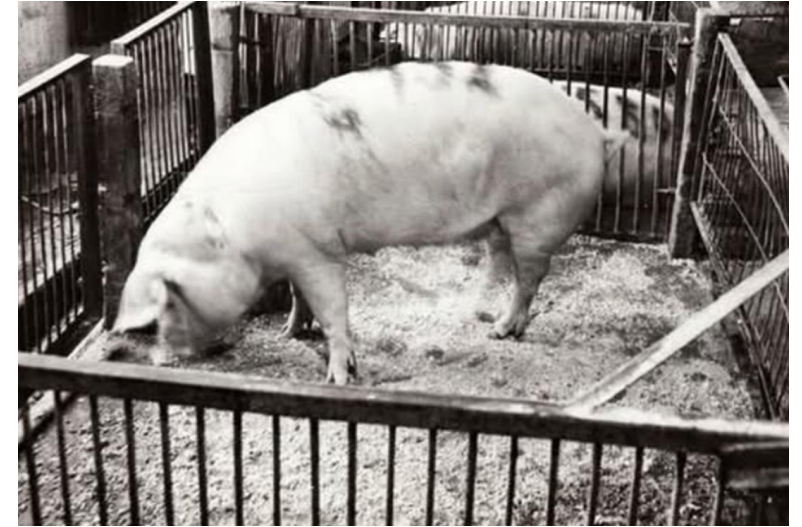

Sissejuhatavad mõtted (2)

Investeeringud:
Hooned – seadmed –
bioohutus

Finantseerimine:
Laenud – toetused –
omakapital

Seakasvatusektori taasteplaan
tugineb väiksemate
poegimisfarmide rajamisele

Kulustruktuur:
Sööt – tööjõud – energia –
vet.

Tootmisväärtus
(tuluallikad)

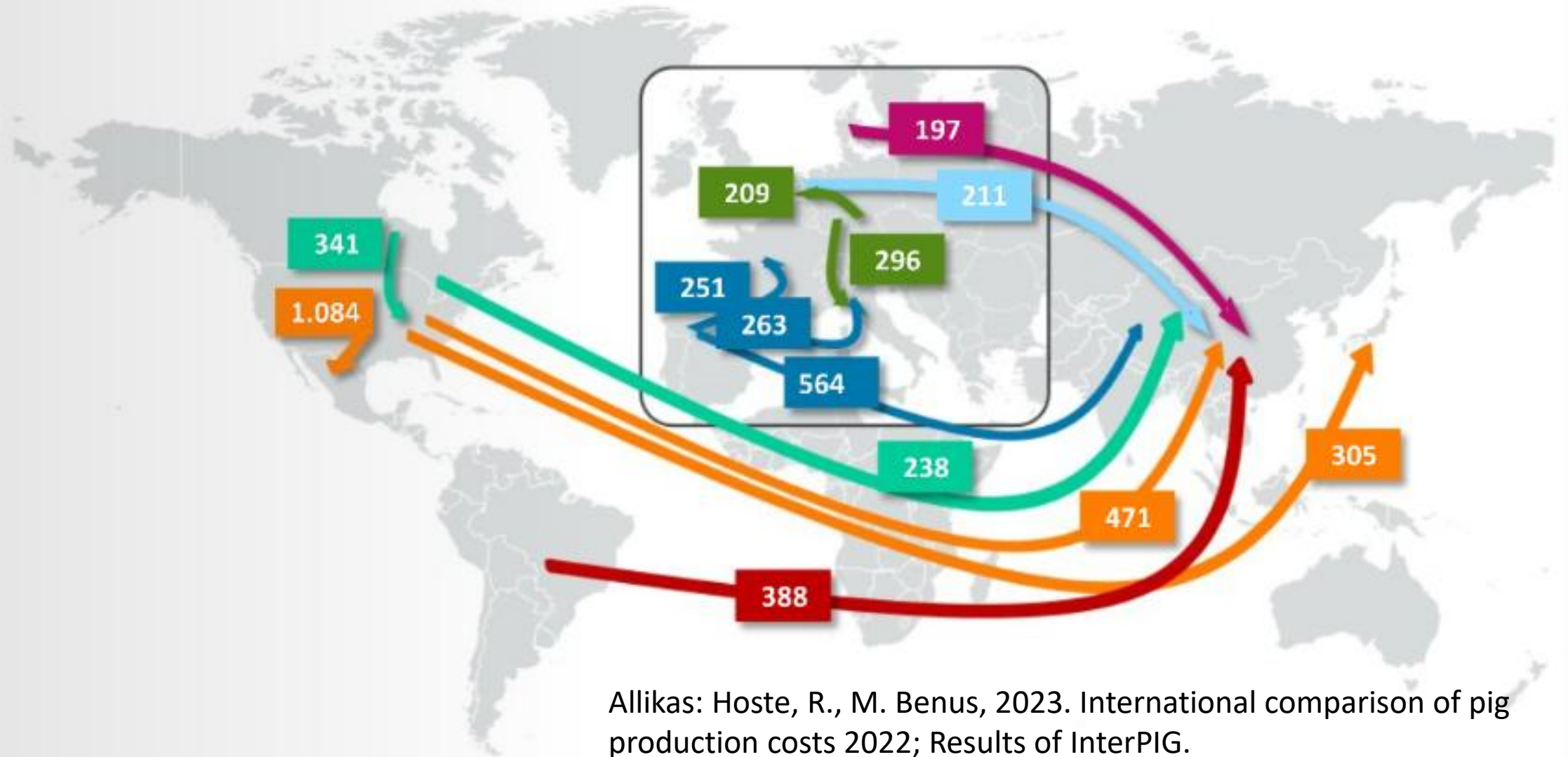
Kasumlikkus:
Kasum + EBITDA

Keskkonnasõbralikud
toitlustushanked
sealihasektori vaates

2500 emisega kaasaegsetele poegimisfarmidele.
Hinnanguliselt on vaja rajada kuus uut farmi
koguinvesteeringuga ligikaudu 75 miljonit eurot.

Figure 3

Top pig meat export flows 2024 ('000 tonnes)

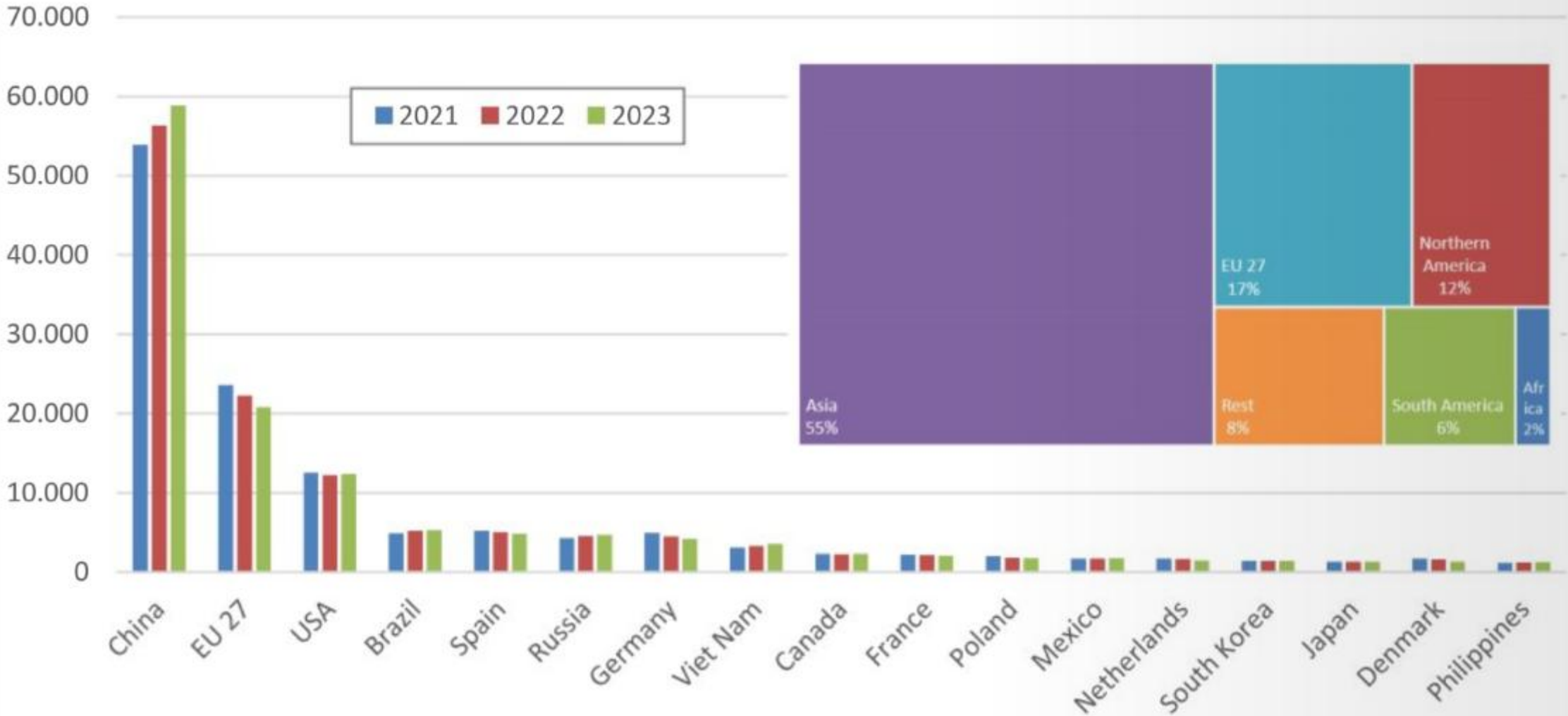

Source: UNComtrade 10.25.

Allikas: Hoste, R., M. Benus, 2023. International comparison of pig production costs 2022; Results of InterPIG. Wageningen, Wageningen Economic Research, Report 2023-144. 30 pp.; 13 fig.; 5 tab.; 14 ref.

Figure 1

Top 10 pig producers ('000 t) and and pig production by region in 2023 (%)

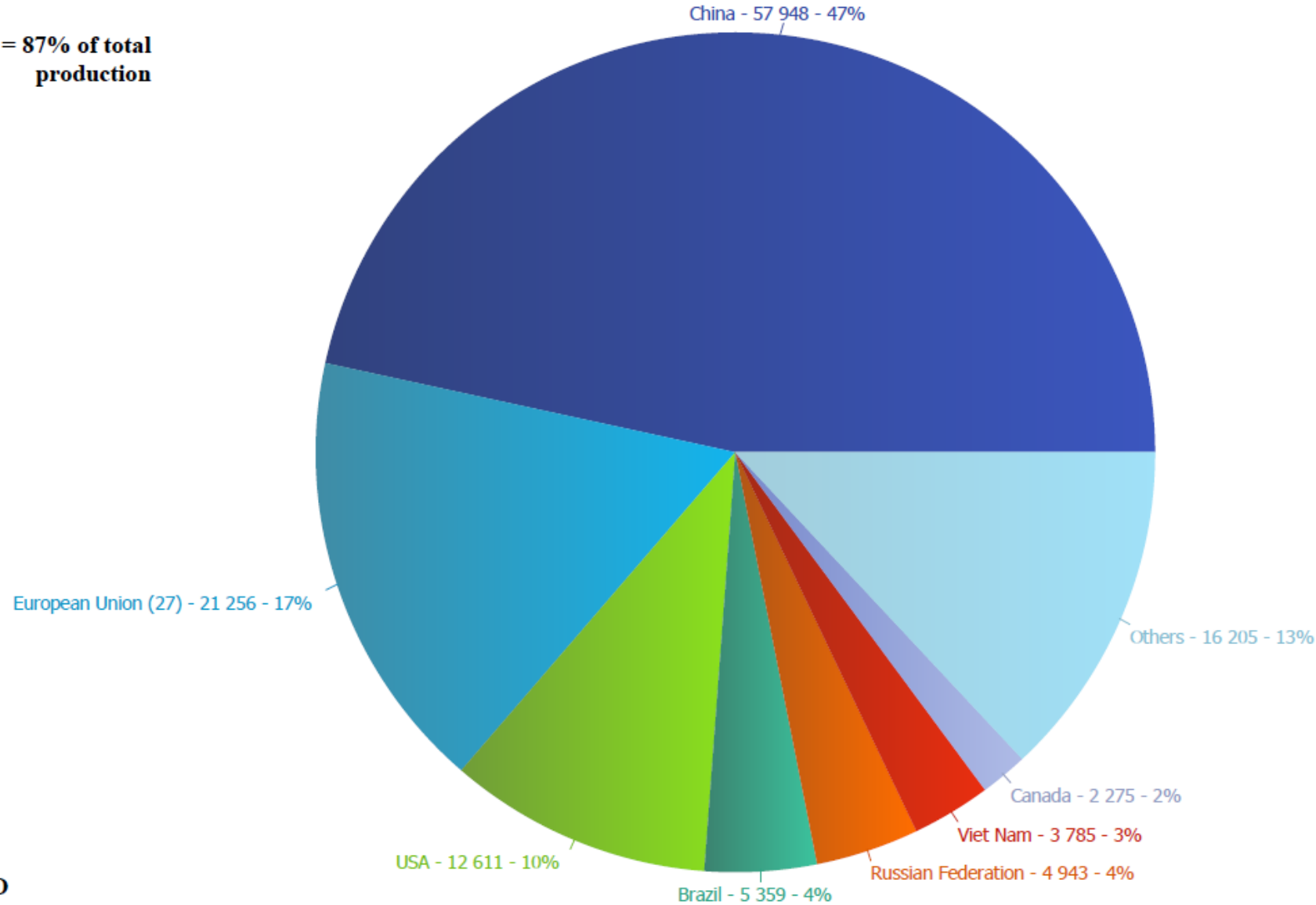

Source: FAOSTAT 11.25.

World Production of Pigmeat (in 1000 tonnes product weight) (Year 2024)

Year 2024
Total = 124381
(+1% over 2023)

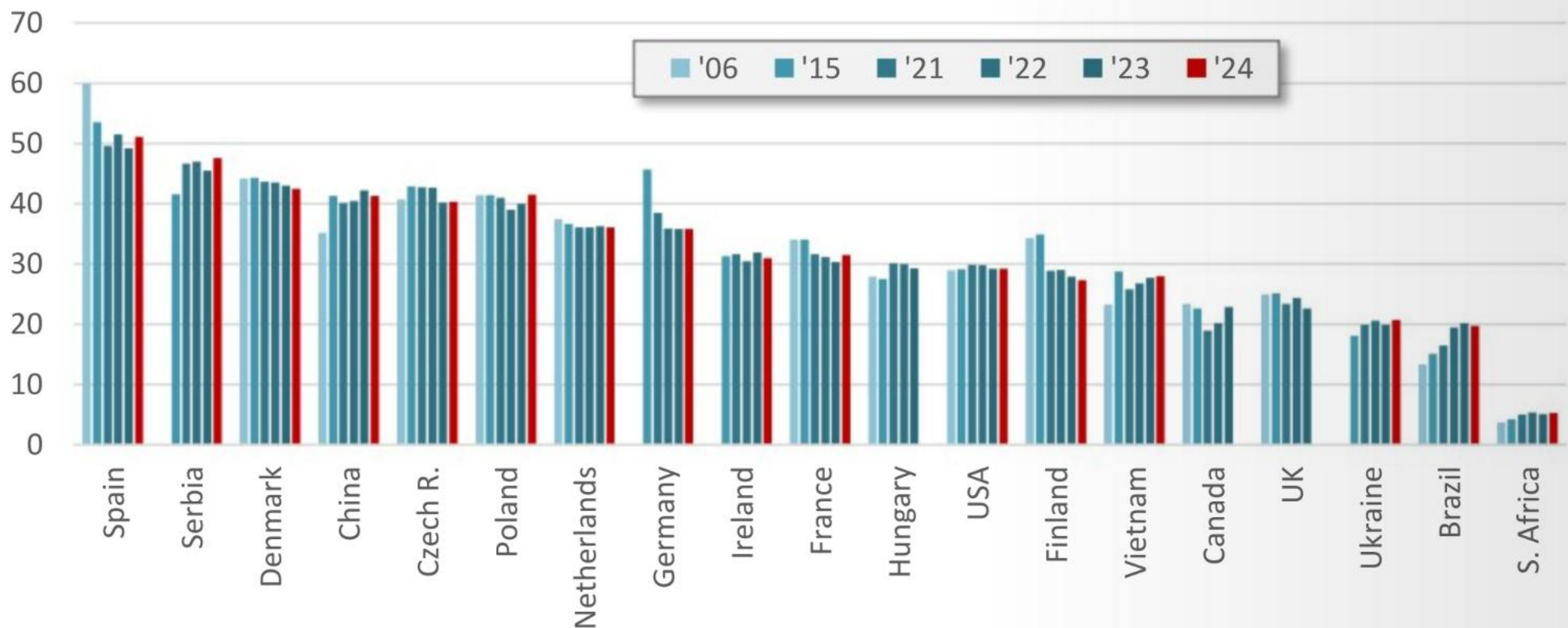
**7 countries = 87% of total
production**

Source: FAO

EU data without the UK

Figure 2 Per capita pork consumption 2006, 2015 and 2021-2024 (kg per capita and year)

Source: National statistics *agri benchmark* Partners (2025).

EU Prices	Week 1		Evolution since last week	Evolution since last month	Evolution since last year
Average (S-E)	155,5	€/100kg carcass weight	0,0 %	-2,8 %	-19,8 %
Mis on teie hinnad täna?					
Class S	154,9		0,0 %	-2,9 %	-20,7 %
Class E	156,6		0,0 %	-2,6 %	-18,0 %
Piglet	45,1	€/head	0,0 %	-1,5 %	-32,7 %

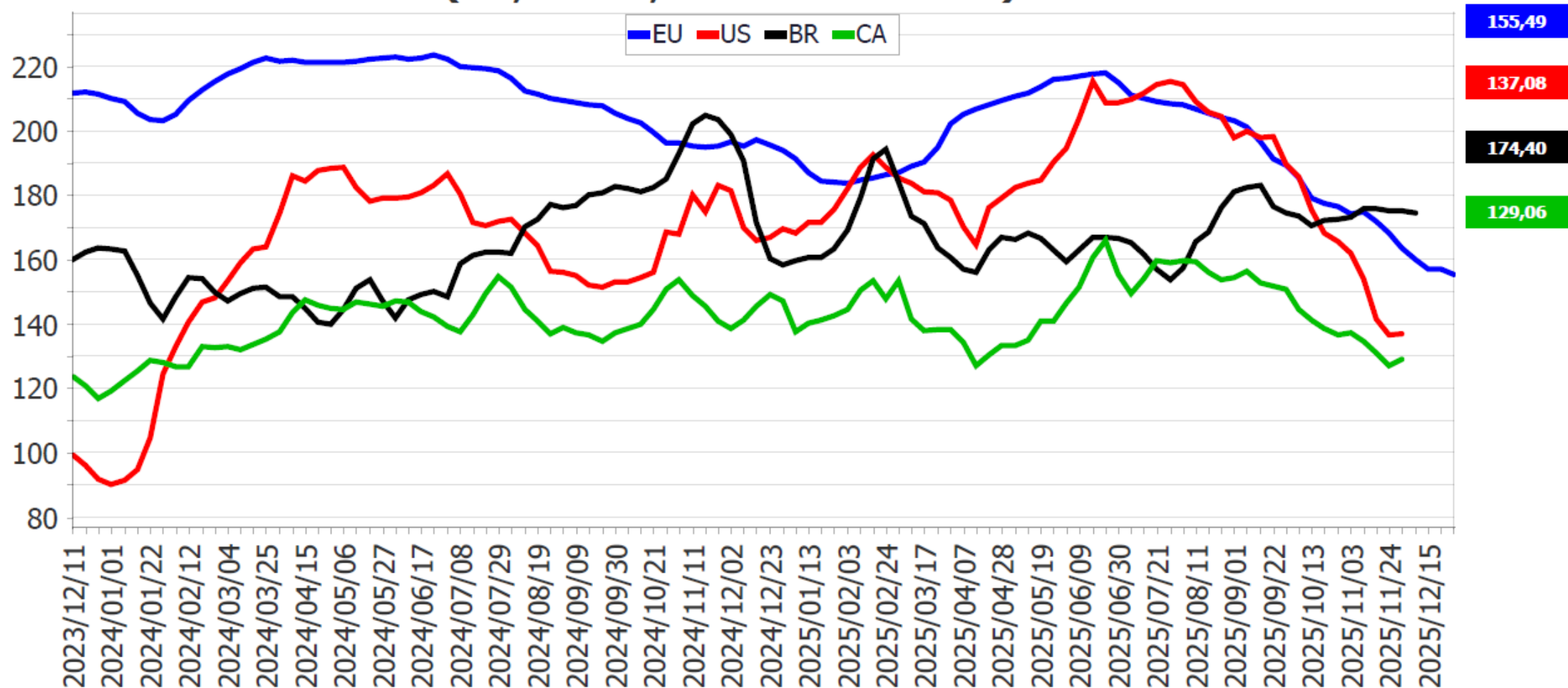
Source: MSs (Weekly communications under Reg. 2017/1185)

EU figures exclude UK (also for years prior to Brexit)

2026 Week	3	Unit	Variation 1 week	Variation 4 weeks	Variation 1 year	Comparison with average 2021/2025
Carcass Class S	146.7	EUR / 100 kg carcass weight	↘ - 3.3%	↓ - 6.1%	↓ - 22.5%	
Carcass Class E	148.5		↘ - 3.1%	↓ - 6.6%	↓ - 18.6%	
Carcass Class R	205.2		→ - 0.8%	↘ - 1.4%	↓ - 13.9%	
Weighted Average (Class S & E)	147.3		↘ - 3.2%	↓ - 6.3%	↓ - 21.2%	- 14.6%
Piglet	44.4	EUR / head	↗ + 4.4%	↘ - 1.9%	↓ - 33.1%	- 21.7%

https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/09a72b71-62cc-432c-b191-3f02eadee5fe_en?filename=pig-weekly-prices-eu_en.pdf

World weekly average Pig Prices 2023-2025 in Euro / 100Kg carcase (EU, Brazil, Canada and USA)

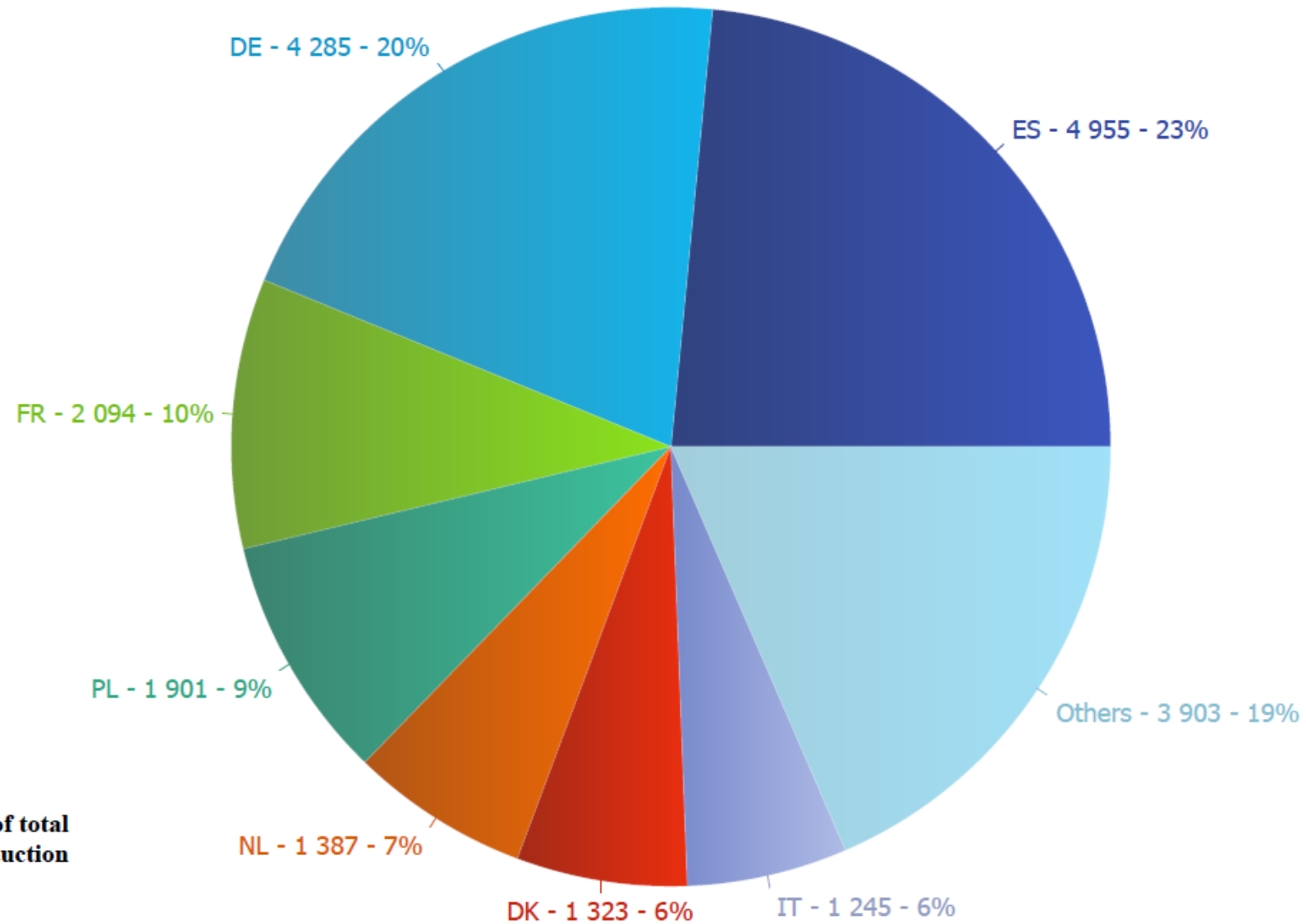
EU = weighted average of MS prices for classes S (64,89%) and E (35,11%). EU average includes the UK until Brexit.

US = weekly USDA national weighted average carcass prices (https://mpr.datamart.ams.usda.gov/amstdashboard/swine/Swine_Dashboard_Option_1.html)

BR = average of Valor Vista prices in main producing states (cepea.esalq.usp.br/br/indicador/suino.aspx)

CA = Quebec Index 100 Hogs Weighted Average prices (agr.gc.ca)

EU Main Producers (1000 tonnes product weight)

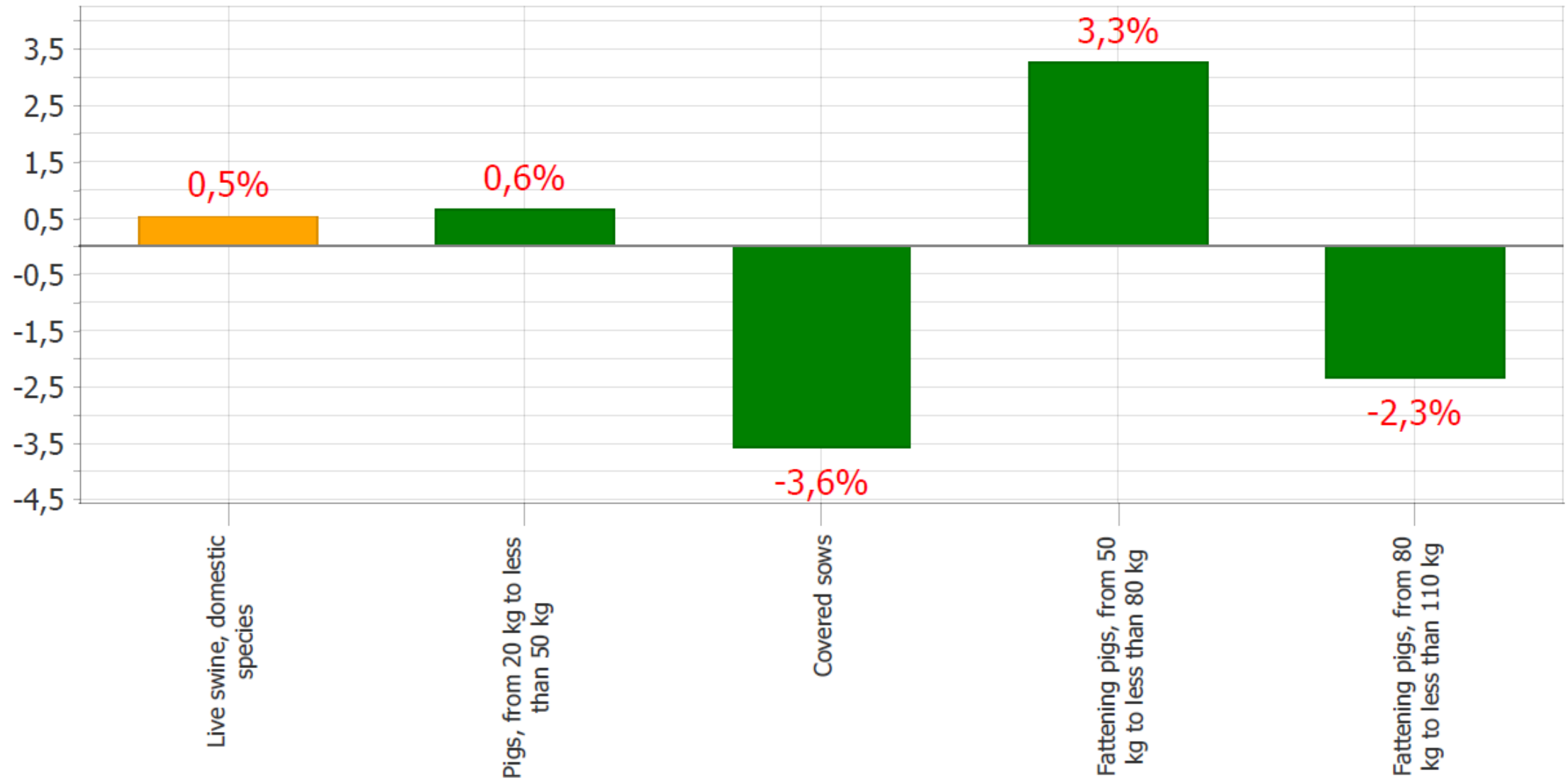
7 MSs = 81% of total
EU production

Year 2024
Total EU = 21092
(+2% over 2023)

Source: Eurostat

Change in pig population

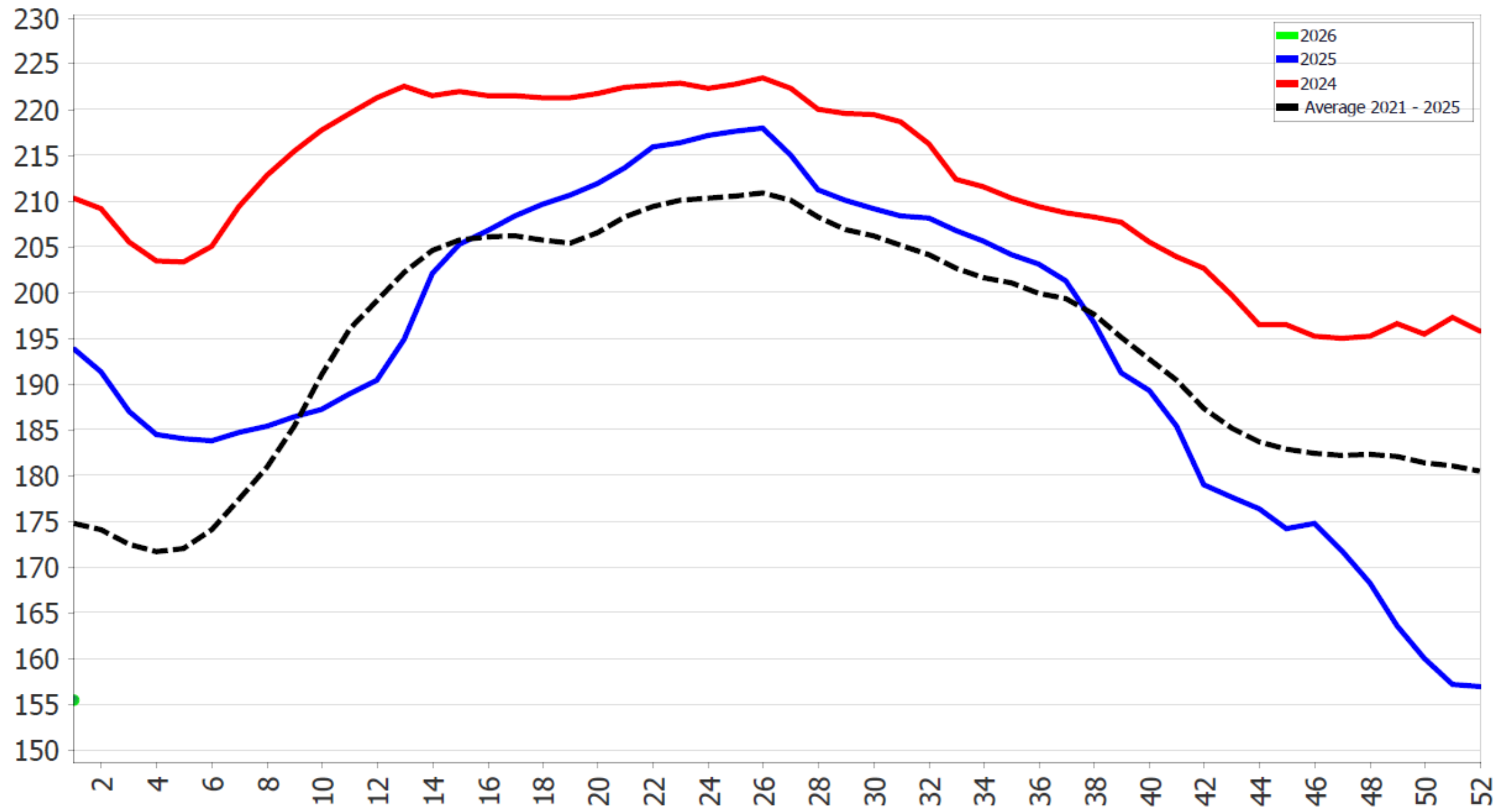
Livestock survey May-June 2025 compared to May-June 2024 (13 MS)

MS: Austria, Belgium, Denmark, France, Germany, Hungary, Ireland, Italy, Netherlands, Poland, Romania, Spain, Sweden

Source: Eurostat

EU evolution of the EU pig carcasse prices (€/100kg)

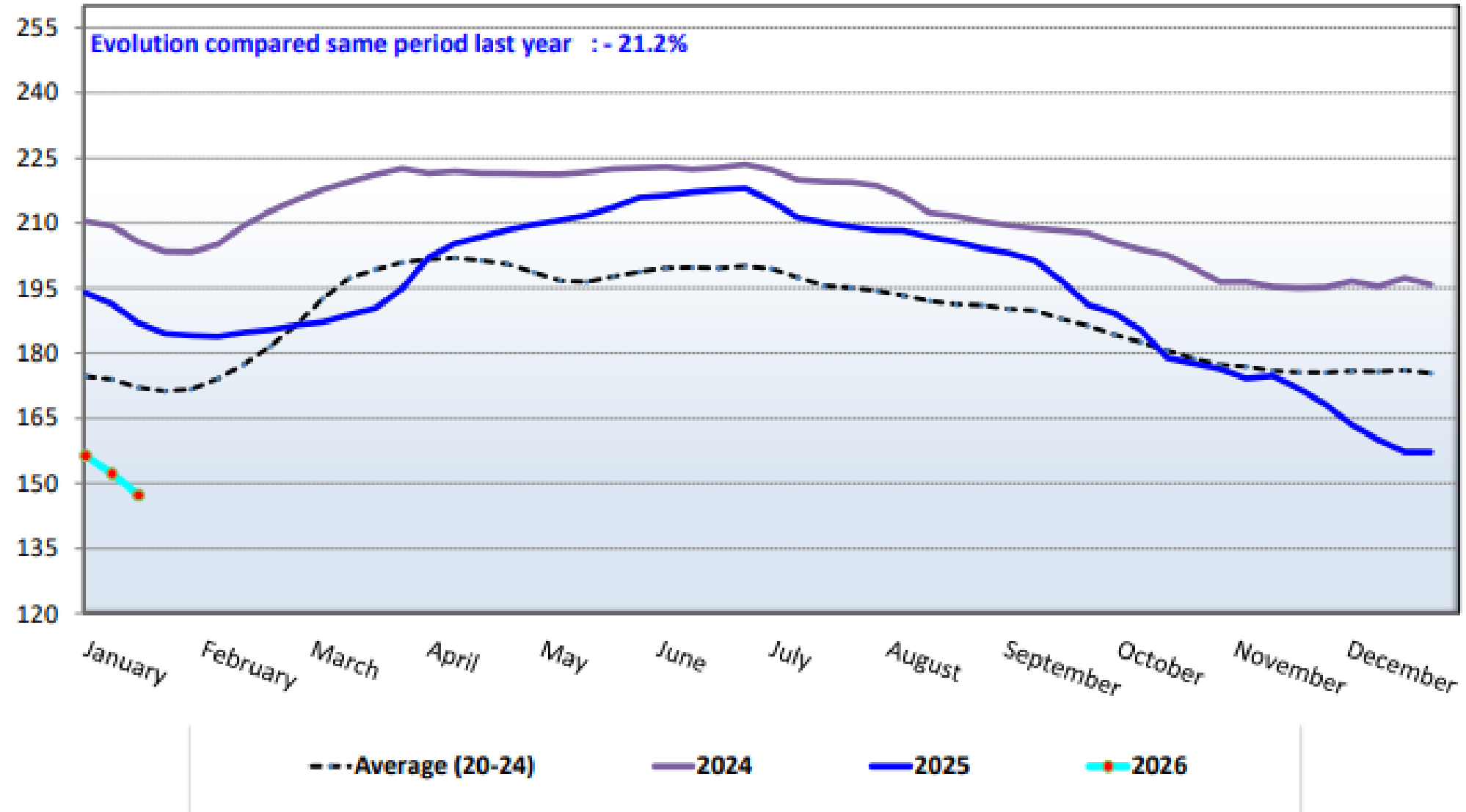
Source: MSs (Weekly communications under Reg. 2017/1185)

EU figures exclude UK (also for years prior to Brexit)

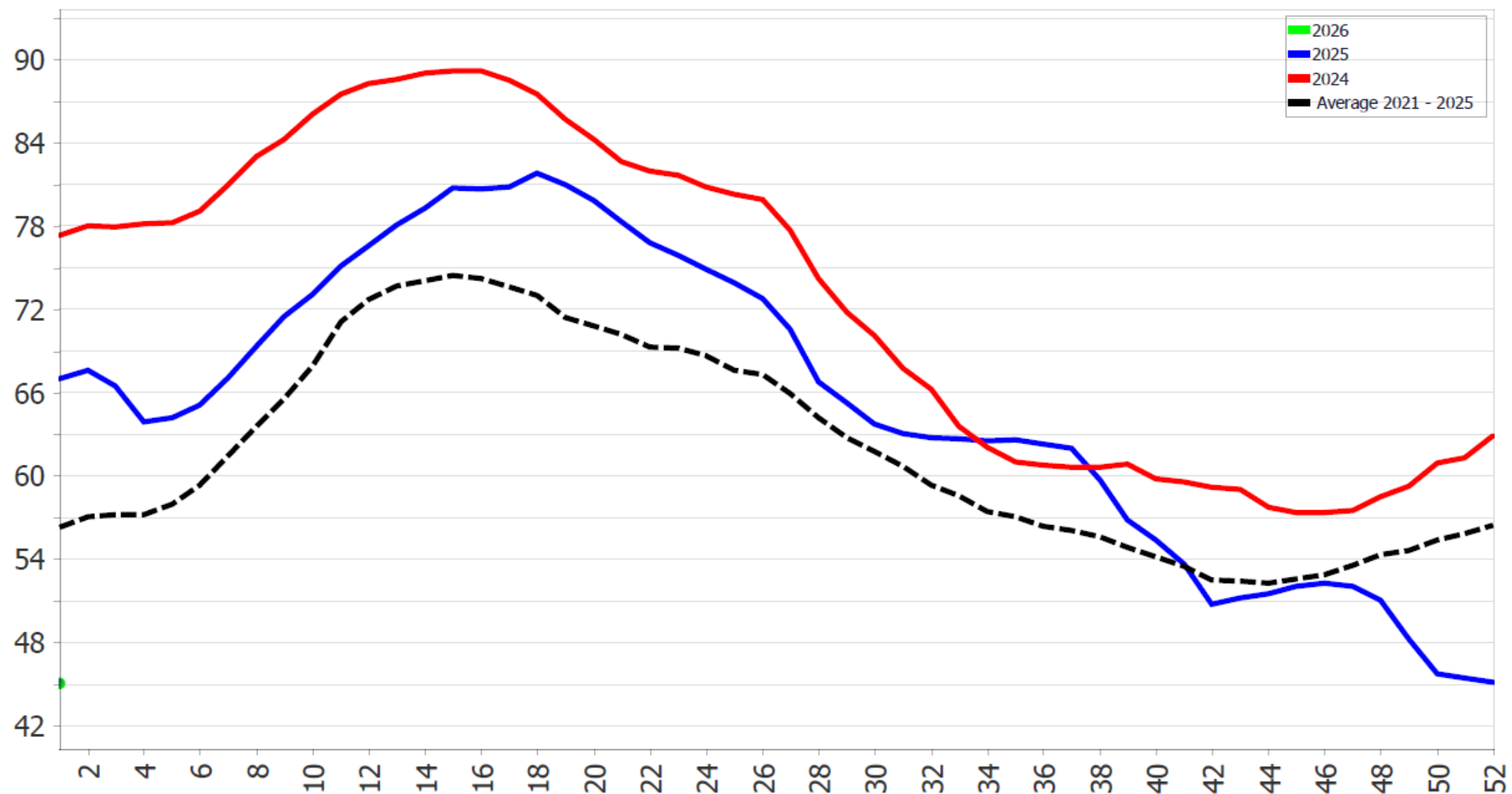
Evolution of the EU pig carcass prices (average class E & S)

Week 3 latest price ==> 147.30 EUR/100 kg/cw

Source: EU Commission DG AGRI

EU evolution of the EU average piglet prices (€/head)

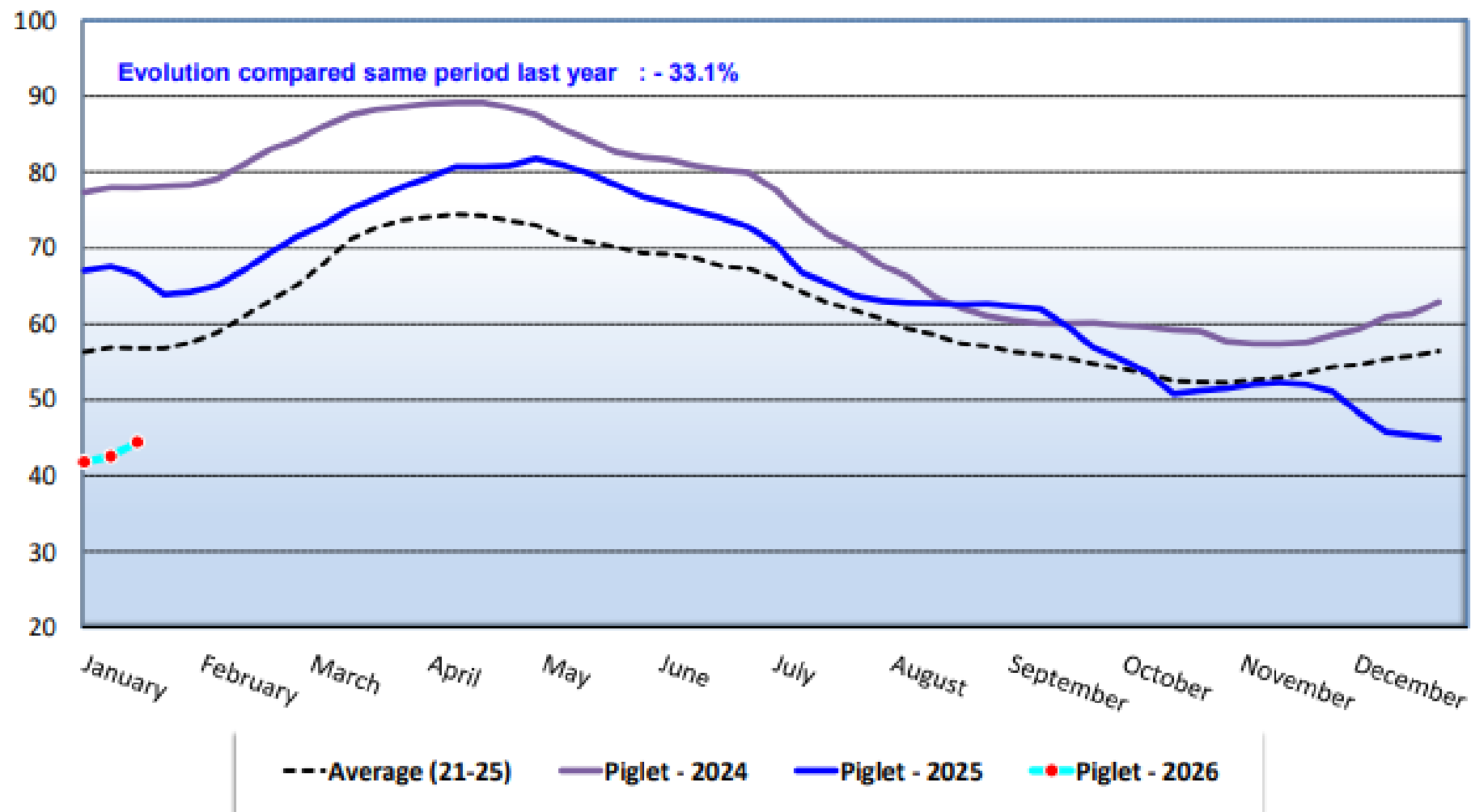

Source: MSs (Weekly communications under Reg. 2017/1185)

EU figures exclude UK (also for years prior to Brexit)

Evolution of the EU average piglet prices (€/head)

Week 3 latest price ==> 44.43 EUR/head

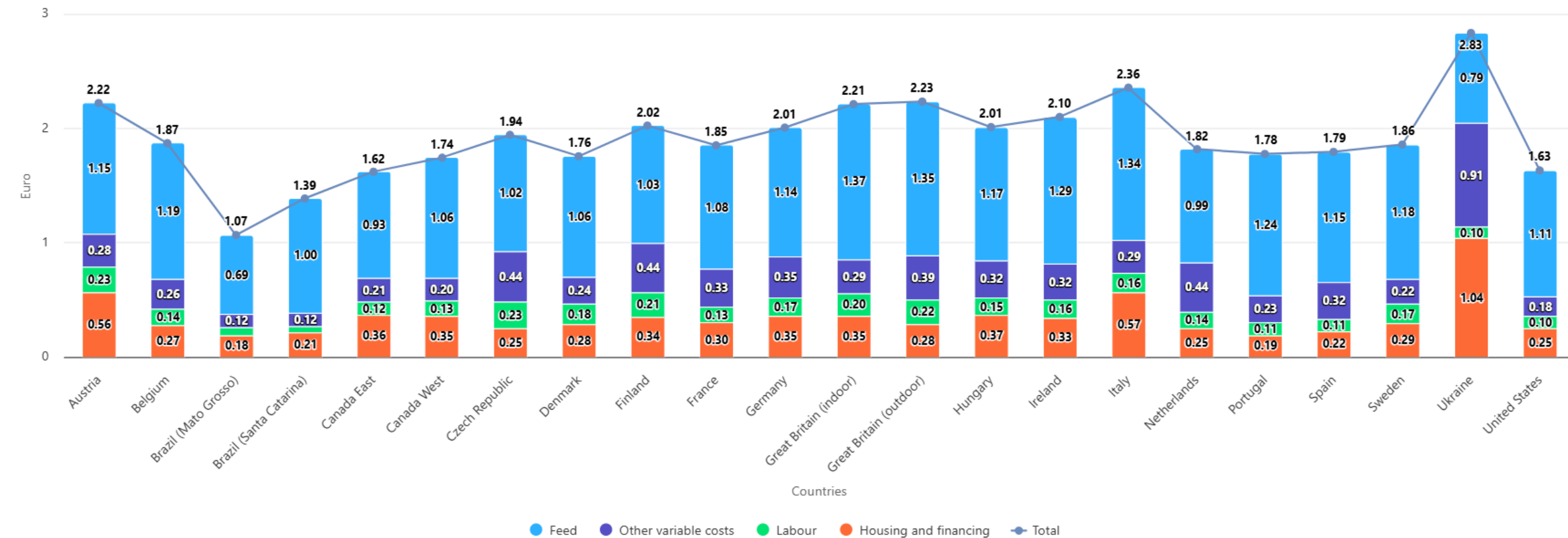

Year: 2024

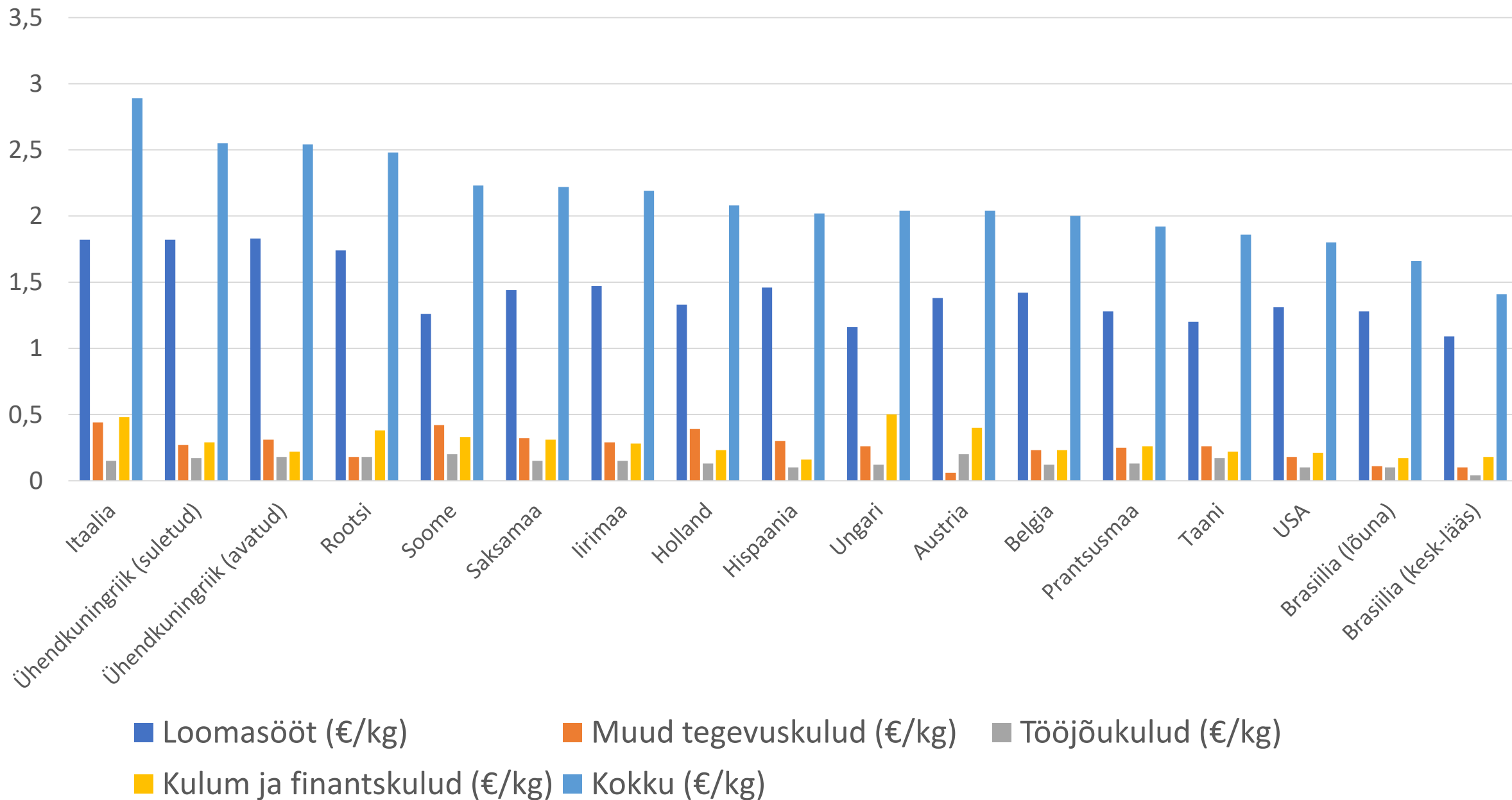
Pig Production Costs (2024)

Euro per kg hot carcass weight, excluding VAT

Source: InterPIG

Seakasvatuse kulud EUR/kg (2025)

Applied Studies in Agribusiness and Commerce – APSTRACT
University of Debrecen, Faculty of Economics and Business, Debrecen
DOI: 10.19041/APSTRACT/2025/2/13

Emiste ja nooremiste hoone (2 730 m²)

456 rühmapidamiskohta (tiinestus-
maja) 258 individuaalset
emisepuuri
64 nooreemiste kohta
8 boksi saabuvatele nooremistele
(kokku 64 looma)
4 sondemisepörsa kohta

Nuumahooned (2 × 4 510 m²)

2 hoonet
Kokku 8 640 nuumikohta
Lagoonipõhine sönnikukaitlus

Loomade arv ja tootmismaht

Keskmine emiste arv: 800
Aastane toodang: 25 000 tapasiga

Poegimishoone (2 340 m²)

6 poegimisruumi
36 vabapidamispoegimis boksi
ruumis
Boksi pindala: 6,24 m²

Võrdepörsaste osakond (1 500 m²)

6 ruumi
16 aedikut ruumis
Kokku 2 976 pörsaokohta

Tehnilised süsteemid (põhiinfo)

Automaatne soõtmine
Automaatne ventilatsioon (exatop)
Pörandaalused õhukanalid

Infograafika
koostatud
tehisintellekti
poolt

Seakasvatuskompleksi investeeringud ja selle katmise allikad,
2024 aasta hindades Euroopa Liidus (näidis kompleks juhtumina,
800 emist, 25000 nuumsiga)

Traditsiooniline riskijuhtimine		
	Eurot	Osakaal
Investeeringu kogumaksumus	16 049 221,10 €	100,00%
Tagastamatu toetus	5 881 581,36 €	36,65%
Omaressursid kokku	10 167 639,74 €	63,35%
sh – omaosalus	3 209 844,22 €	20,00%
– investeerimislaen	7 343 893,18 €	45,76%

Seakasvatuses peamised tootmisindikaatorid ja nende väärtused (näidis ettevõtte)

Näitaja	Väärtus
Imetavate põrsaste suremus (%)	8,0%
Põrsaste suremus (%)	2,2%
Nuumsigade suremus (%)	2,0%
FCR [sünnitusosakond] (kg/kg)	1,50
FCR [nuum] (kg/kg)	2,55
FCR [farm kokku] (kg/kg)	2,61
Kehakaalu juurdekasv [poegimisosakond] (g/päevas)	425
Kehakaalu juurdekasv [nuum] (g/päevas)	850
Emiste keskmine arv	812,8
Aastas saadud põrsaste arv emiselt	31,10
Aastas müüdnud nuumikuid emiselt	30,48

FCR **1,50** tähendab, et 1 kg kaalutõusuks kulub **1,5 kg sööta**.

FCR **2,60** on vähem efektiivne ja viitab suuremale söödakulule.

Seakasvatuskompleksi investeeringud ja selle katmise allikad,
2024 aasta hindades Euroopa Liidus (näidis kompleks juhtumina,
800 emist, 25000 nuumsiga)

Kululiik	Summa (EUR/a)	Osakaal (%)
Söödakulud	2380605	52,3
Väetised	20021	0,4
Energiakulud	381293	8,4
Veterinaarravimid ja hügieenitarbed	104650	2,3
Muud materjalikulud	25935	0,6
Ostetud teenused	385844	8,5
Tööjõukulud	392214	8,6
Põhikarja amortisatsioon	180181	4,0
Amortisatsioon (hooned, masinad, tehnoloogia)	679293	14,9
Otsesed kogukulud	4550035	100

Nimi	2011–2020 keskmine	2021	2022	2023	2021 / 10 a baas	2022 / 10 a baas	2023 / 10 a baas
ZMP keskmine hind (€/kg)	1,561	1,336	1,806	2,18	86%	116%	140%
Mais (€/t)	121	191	298	190	157%	245%	157%
Söödnisnisu (€/t)	124	181	327	195	146%	264%	158%
Sööda odra (€/t)	112	154	281	151	137%	250%	134%

Seakasvatuskompleksi investeeringud ja selle katmise allikad, 2024 aasta hindades
Euroopa Liidus (näidis kompleks juhtumina, 800 emist, 25000 nuumsiga)

Väärtus müüdnud kg kohta eurodes			
Näitaja	Kogusumma_EUR	EUR/kg	EUR/emis
Tulu	5153479	1,73	6340
Toetused	190727	0,06	234
Tootmisväärtus	5344206	1,79	6576
Otsesed kulud	4192181	1,43	5157
Üld- ja finantskulud	317943	0,11	392
Tootmiskulud	4510124	1,51	5548
Kasum	834082	0,28	1025
Amortisatsioon (v.a. tõuloomad)	673335	0,23	828
EBITDA	1507417	0,51	1856

Seakasvatuskompleksi investeeringud ja selle katmise allikad, 2024 aasta hindades Euroopa Liidus (näidis kompleks juhtumina, **800 emist, 25000 nuumsiga) (118 kg liha loomalt ja 2950 t liha aastas kokku keskmiselt)**

Searümba müügihind (EUR/kg)	Sööda hind 0,209 (EUR/kg)	Sööda hind 0,2356 (EUR/kg)	Sööda hind 0,2618 (EUR/kg)	Sööda hind 0,28799 (EUR/kg)	Sööda hind 0,3141 (EUR/kg)	Sööda hind 0,340 (EUR/kg)	Sööda hind 0,3665 (EUR/kg)	Sööda hind 0,3937 (EUR/kg)
1,31	197371	-2095	-201563	-401032	-600497	-799966	-999434	-1198903
1,37	388716	189250	-10219	-209687	-409153	-608622	-808090	-1007559
1,44	580063	380597	181128	-18340	-217806	-417275	-616743	-816212
1,51	771407	571941	372473	173004	-26462	-225930	-425399	-624867
1,57	962754	763288	563820	364351	164885	-34583	-234052	-433520
1,64	1154099	954633	755164	555696	356230	156761	-42707	-242176
1,70	1345446	1145980	946511	747043	547577	348108	148640	-50829
1,77	1536790	1337324	1137856	938387	738921	539453	339984	140516
1,83	1728137	1528671	1329203	1129732	930268	730800	531331	331863
1,90	1919482	1720016	1520547	1321079	1121613	922144	722676	523207

Seakasvatuskompleksi investeeringud ja selle katmise allikad, 2024 aasta hindades Euroopa Liidus (näidis kompleks juhtumina, 800 emist, 25000 nuumsiga) **(118 kg liha loomalt ja 2950 t liha aastas kokku keskmiselt)**

EBITDA risttabel söödahindade ja searümba müügihindade lõikes

EBITDA (eurot/aastas)	Sööda hind (€/kg)							
Tapasea müügihind (€/kg)	0,21	0,24	0,26	0,29	0,31	0,34	0,37	0,39
1,31 €/kg	876 664 €	677 199 €	477 730 €	278 262 €	78 796 €	-120 673 €	-320 141 €	-519 610 €
1,37 €/kg	1 068 009 €	868 543 €	669 074 €	469 606 €	270 140 €	70 672 €	-128 797 €	-328 265 €
1,44 €/kg	1 259 356 €	1 059 890 €	860 422 €	660 953 €	461 487 €	262 019 €	62 550 €	-136 918 €
1,51 €/kg	1 450 700 €	1 251 234 €	1 051 766 €	852 297 €	652 832 €	453 363 €	253 894 €	54 426 €
1,57 €/kg	1 642 047 €	1 442 581 €	1 243 113 €	1 043 644 €	844 179 €	644 710 €	445 242 €	245 773 €
1,64 €/kg	1 833 392 €	1 633 926 €	1 434 457 €	1 234 989 €	1 035 523 €	836 054 €	636 586 €	437 117 €
1,70 €/kg	2 024 739 €	1 825 273 €	1 625 804 €	1 426 336 €	1 226 870 €	1 027 401 €	827 933 €	628 464 €
1,77 €/kg	2 216 083 €	2 016 617 €	1 817 149 €	1 617 680 €	1 418 214 €	1 218 746 €	1 019 277 €	817 191 €
1,83 €/kg	2 407 430 €	2 207 964 €	2 008 496 €	1 809 027 €	1 609 561 €	1 410 093 €	1 210 624 €	1 011 156 €
1,90 €/kg	2 598 775 €	2 399 309 €	2 199 840 €	2 000 372 €	1 800 906 €	1 601 437 €	1 401 969 €	1 202 500 €

•EBITDA näitab ettevõtte põhitegevuse tulemust enne finantseerimise, maksude ja põhivara kulumis arvestamist.

Seakasvatuskompleksi analüüsist esile tulevad põhisõnumid

kogutoodanguväärtuse tasuvus (koos toetustega) 15,61% kui palju kasumit teenitakse toodanguväärtuse kohta

EBITDA kogutoodanguväärtusest (koos toetustega) 28,21%

Moderne tehnoloogia → kõrge efektiivsus ja konkurentsivõime

- Automatiseeritud söötmine ja ventilatsioon toetavad kasumlikkust
- Suur kapitalivajadus → omavahenditest tasuvusaeg > 10 a
- Toetused ja finantseerimine võimaldavad tasuvusaja viia < 10 a
- Tulevik: tehnoloogia ja geneetika vähendavad kulusid ja tõstavad tootlikkust

Aruteludokument: Seakasvatus ja Sealihatööstus

Eesti seakasvatussektori ja sealihatööstuse valmisolek, võimekus ja tulevikupotentsiaal avaliku sektori tootlustushangetel osalemiseks.

Sissevaade

- Käesolevaga soovib REM koguda infot uuringuks keskkonnahoidlike tootlustushangete kontekstis.
- Eesmärk on arutada Eesti seakasvatusektori ja sealihatööstuse valmisolekut, võimekust ja tulevikupotentsiaali avaliku sektori tootlustushangetel osalemiseks. Vaikimisi üritatakse tootlustushangete keskkonnahoidlike nõuetega edendada kodumaise tooraine kasutamist.
- Dokument sisaldab küsimusi ja aruteluteemasid, mis võimaldavad hinnata sektori hetkeseisu, kitsaskohti ning võimalikke arengusuundi.

1. Võimekus osaleda keskkonnahoidlikes toitlustushangetes

- Millised on Teie ettevõtte senised kogemused osalemisel avaliku või erasektori toitlustushangetes, sh keskkonnahoidlikes hangetes?
- Kas ja kuivõrd te olete kursis keskkonnahoidlike toitlustushangetega.
- Kui suur osa Teie tänasest tootmisest vastab juba praegu keskkonnahoidlike hangete tüüpilistele nõuetele (nt mahepõllumajanduslik päritolu, loomade heaolu standardid, lühikesed tarneahelad, pakendinõuded)?
- Kas te olete kursis, et selliseid nõudeid võidakse teilt küsida?
- Millised on Teie ettevõtte peamised tugevused, mis võimaldaksid hangetel osaleda?

2. Peamised takistused tootlustushangetel osalemisel

- Millised on suurimad väljakutsed (kas need on seotud tootmisviisi, sertifitseerimise, dokumenteerimise logistika või hangetes osalemisega tegeleva inimressursiga)?
- Milliseid nõudeid keskkonnahoidlikes hangetes (nt mahepõllumajanduslik päritolu, loomade heaolu standardid, lühikesed tarneahelad, pakendinõuded) on senise praktika põhjal Teie hinnangul kõige keerulisem täita?
- Milliseid investeeringuid või muudatusi oleks vaja, et Teie ettevõtte saaks hangetel edukamalt osaleda?

3. Tootmismaht ja praegune pakkumine

- Kui palju toodate liha ja lihatooteid aastas?
- Kui suures ulatuses varieerub Teie tootmismaht, olenevalt sesoonsusest või turuolukorrast?
- Kui suure osa oma toodangust suudaksite potentsiaalselt suunata avaliku sektori toidlustushangeteks?
- Kas Teil oleks võimalik tootmismahtu kasvatada, kui nõudlus toidlustushangete tõttu kasvaks?

4. Arengusuunad ja kitsaskohtade ületamine

- Missuguseid eesmäärke on Teie ettevõtte seadnud seoses tootmise keskkonnahoidlikkuse arendamisega?
- Milliseid kitsaskohti (nt antibiootikumikasutuse vähendamine, GMO-vabad söödad, transpordiaegade lühendamine) oleks võimalik lähiaastatel ületada?
- Mida teil oleks vaja/mis teil aitaks neid kitsaskohti ületada?
- Kui võimalikud kitsaskohad lahendada, kui suureks hindate oma ettevõtte potentsiaalset pakkumisvõimet avaliku sektori toidlustushangetel?

6. Tehnilised ja keskkonnanõuded – aruteluküsimused

- Loomapidamise praktika:
- Millisel määral vastate praegu kehtivatele standarditele (nt vabapidamine, sabalõikuse vältimine, karjatamine)?
- Kas dokumenteerite antibiootikumide kasutust süsteemselt?
- Kui suur osa kasutatavast söödast on GMO-vaba ning kas on realistlik suurendada GMO-vaba või jätkusuutliku soja kasutamist?
- Keskkonnajalajälg ja logistika:
- Kuidas hoiustate valmistoodangut: kas oma külmlaos või koostööpartneri külmlaos?
- Kas hankija hanketingimustes kirjeldab lühikese tarneahela ootust ja kas teie ettevõtte suudab vastata antud ootusele?
- (Kas olete hinnanud ettevõtte süsinikujalajälge?)
- Pakendid:
- Kas tegelete toodangu pakendamisega jae- või hulgimüügiks?
- Kas teil on võimalik Horeca sektorile suuremaid pakendeid võimaldada?
- Kas toodete pakendeid on võimalik ringlusse võtta?

7. Vajadused, tugi ja võimalikud koostöövormid

- Millist riiklikku või sektoripoolset tuge oleks kõige enam tarvis, et keskkonnahoidlike tootlustushangete nõudeid täita?
- Mis vormis koostöö teadusasutuste, nõustajate või riigiasutustega võiks toetada üleminekut kestlikumale tootmisele?
- Millised hanketingimused (nt ühishanked või pikad raamlepingud, suuremad/väiksemad hankemahud) oleksid Teie sektorile/ettevõttele motiveerivad?

Täna kaasa mõtlemast ja tähelepanu eest!